

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 11.3.2022 r.
COM(2022) 89 final

2022/0068 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające przepisy dotyczące wykonywania praw Unii w zakresie wdrażania i egzekwowania postanowień Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej oraz Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Zarówno umowa o wystąpieniu¹, jak i umowa o handlu i współpracy² między Unią a Zjednoczonym Królestwem umożliwiają stronie przyjęcie i stosowanie określonych środków w celu zapewnienia wykonania przez drugą stronę orzeczenia wydanego przez trybunał arbitrażowy lub organ arbitrażowy. Środki takie są środkami tymczasowymi stosowanymi do czasu pełnego wykonania orzeczenia³. Umowa o handlu i współpracy przewiduje również środki wyrównawcze zatwierdzone przez trybunał arbitrażowy na wniosek jednej ze stron, jeżeli stwierdzono, że druga strona zastosowała środki zaradcze, które są w znacznym stopniu niezgodne z obowiązującymi postanowieniami⁴.

Ponadto obie umowy umożliwiają stronie zastosowanie następujących środków bez konieczności uprzedniego odwołania się do odpowiedniego mechanizmu rozstrzygania sporów:

a) środki naprawcze:

- a) stosowane na podstawie umowy o wystąpieniu (w związku z niewłączeniem odpowiednich instrumentów prawa Unii do Protokołu w sprawie Irlandii/Irlandii Północnej)⁵;
- b) stosowane na podstawie umowy o handlu i współpracy (w odniesieniu do subsydiów, transportu drogowego i rybołówstwa)⁶;

b) środki równoważące:

- a) stosowane na podstawie umowy o wystąpieniu (w odniesieniu do środków ochronnych przyjętych przez Zjednoczone Królestwo, które powodują nierównowagę między prawami i obowiązkami wynikającymi z Protokołu w sprawie Irlandii/Irlandii Północnej)⁷;
- b) stosowane na podstawie umowy o handlu i współpracy (w odniesieniu do środków ochronnych przyjętych przez Zjednoczone Królestwo, które powodują

¹ Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, Dz.U. L 29 z 31.1.2020, s. 7. Umowę zawarto na podstawie decyzji Rady (UE) 2020/135, Dz.U. L 29 z 31.1.2020, s. 1, i weszła w życie 1 lutego 2020 r.

² Umowa o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, Dz.U. L 149 z 30.4.2021, s. 10. Umowa zawarta zgodnie z decyzją Rady (UE) 2021/689 z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, oraz Umowy między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie procedur bezpieczeństwa na potrzeby wymiany i ochrony informacji niejawnych (Dz.U. L 149 z 30.4.2021, s. 2). Umowa była stosowana tymczasowo od 1 stycznia 2021 r. i weszła w życie 1 maja 2021 r.

³ Art. 178 umowy o wystąpieniu i art. 749 umowy o handlu i współpracy.

⁴ Art. 374 ust. 12 umowy w sprawie handlu i współpracy.

⁵ Art. 13 Protokołu w sprawie Irlandii/Irlandii Północnej do umowy o wystąpieniu.

⁶ Art. 374, 469 i 506 umowy o handlu i współpracy.

⁷ Art. 16 Protokołu w sprawie Irlandii/Irlandii Północnej do umowy o wystąpieniu.

nierównowagę między prawami i obowiązkami wynikającymi z umowy o handlu i współpracy lub jakichkolwiek umów uzupełniających)⁸;

- c) stosowane na podstawie umowy o handlu i współpracy (w odniesieniu do rozbieżności w obszarach ochrony pracy i ochrony socjalnej, ochrony środowiska lub klimatu bądź kontroli subsydiów)⁹;
- c) środki zaradcze stosowane na podstawie umowy o handlu i współpracy (w odpowiedzi na środki wyrównawcze określone w art. 411 umowy o handlu i współpracy)¹⁰;
- d) środki ochronne:
 - a) stosowane na podstawie umowy o wystąpieniu (jeżeli stosowanie protokołu IE/NI prowadzi do poważnych trudności gospodarczych, społecznych lub środowiskowych, które mogą się utrzymywać, lub do przesunięcia handlu)¹¹;
 - b) stosowane na podstawie umowy o handlu i współpracy (jeżeli występują poważne trudności gospodarcze, społeczne lub środowiskowe o charakterze sektorowym lub regionalnym, które mogą się utrzymywać)¹²;
- e) zawieszenie obowiązków wynikających z umowy o handlu i współpracy lub jakichkolwiek umów uzupełniających w przypadku naruszenia niektórych postanowień tej umowy lub jakichkolwiek umów uzupełniających lub niespełnienia niektórych warunków, w szczególności w odniesieniu do handlu towarami, transportu lotniczego, transportu drogowego, rybołówstwa lub programów Unii¹³; oraz

Unia jest również upoważniona na podstawie umowy o handlu i współpracy do zawieszenia lub zakończenia stosowania Protokołu I w odniesieniu do jednego programu lub działania Unii lub większej ich liczby lub ich części, w przypadku gdy Zjednoczone Królestwo nie wniesie swojego wkładu finansowego lub wprowadzi znaczące zmiany do niektórych warunków wstępnych.

Unia i Zjednoczone Królestwo mogą zawierać między sobą inne umowy dwustronne, które stanowią umowy uzupełniające względem umowy o handlu i współpracy, i takie umowy uzupełniające stanowią integralną część ogólnych stosunków dwustronnych regulowanych tą umową oraz stanowią część ogólnych ram¹⁴. Wyżej wymienione środki powinny zatem obejmować również takie umowy uzupełniające.

Unia powinna mieć również możliwość wprowadzenia odpowiednich środków, jeżeli skuteczne skorzystanie z wiążącego mechanizmu rozstrzygania sporów wynikającego z umów nie jest możliwe, w sytuacji gdy Zjednoczone Królestwo nie współpracuje w celu umożliwienia takiego rozstrzygnięcia.

⁸ Art. 773 umowy o handlu i współpracy.

⁹ Art. 411 umowy o handlu i współpracy. Środki te można przyjmować i stosować, chyba że druga strona wniesie o powołanie trybunału arbitrażowego w celu zbadania, czy są one zgodne z warunkami określonymi w tym artykule.

¹⁰ Art. 411 umowy o handlu i współpracy.

¹¹ Art. 16 Protokołu w sprawie Irlandii/Irlandii Północnej do umowy o wystąpieniu.

¹² Art. 773 umowy o handlu i współpracy.

¹³ Art. 34, art. 434 ust. 4, art. 435 ust. 12, art. 457, art. 501 i art. 506.

¹⁴ Art. 2 umowy o handlu i współpracy. Umowa między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie procedur bezpieczeństwa na potrzeby wymiany i ochrony informacji niejawnych (Dz.U. L 149 z 30.4.2021, s. 2540) stanowi taką umowę uzupełniającą.

W decyzji w sprawie zawarcia umowy o handlu i współpracy („decyzja Rady”)¹⁵ Rada przekazała Komisji uprawnienia do przyjmowania większości wspomnianych wyżej środków w imieniu Unii do czasu wejścia w życie „szczególnego aktu ustawodawczego regulującego przyjmowanie środków”¹⁶.

Komisja i Rada uzgodniły również wspólne oświadczenie wydane w czasie zawarcia umowy o handlu i współpracy, które stanowi, że Komisja, nie naruszając prawa inicjatywy przewidzianego w Traktatach, „dołoży starań, by przedstawić wniosek dotyczący szczególnego aktu ustawodawczego, o którym mowa powyżej, nie później niż 31 marca 2022 r.”¹⁷.

Niniejszy wniosek ustawodawczy stanowi wypełnienie tego zobowiązania politycznego. W proponowanym rozporządzeniu Komisji przekazuje się uprawnienia do przyjmowania środków, o których mowa powyżej, a także w razie potrzeby do ich zmiany, zawieszania lub uchylania w drodze aktów wykonawczych. Jeżeli środek polega na zawieszeniu obowiązku wynikającego z którejkolwiek z umów, uprawnienie to rozszerza się na przyjmowanie odpowiednich ograniczeń w handlu, inwestycjach lub innych działaniach wchodzących w zakres danej umowy. Proponowane rozporządzenie zapewnia zatem Unii możliwość podejmowania terminowych i skutecznych działań służących ochronie jej interesów przy wykonaniu i egzekwowaniu postanowień zarówno umowy o wystąpieniu, jak i umowy o handlu i współpracy.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Do tej pory w tej dziedzinie polityki nie obowiązywały żadne przepisy regulujące wystąpienie państwa członkowskiego oraz partnerstwo Unii z byłym państwem członkowskim. Bezprecedensowy charakter systemu utworzonego na podstawie umowy o wystąpieniu oraz umowy o handlu i współpracy ma szczególne znaczenie w przypadku Protokołu w sprawie Irlandii/Irlandii Północnej do umowy o wystąpieniu, który umożliwia Zjednoczonemu Królestwu uczestnictwo w jednolitym rynku towarów w odniesieniu do Irlandii Północnej.

Proponowane rozporządzenie ma być stosowane zamiast uprawnień przyznanych Komisji w wyżej wymienionej decyzji Rady w sprawie zawarcia umowy o handlu i współpracy. W związku z tym po przyjęciu proponowanego rozporządzenia Komisja przedłoży wniosek w sprawie uchylenia odpowiednich części tej decyzji.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Biorąc pod uwagę szeroki zakres stosowania obu umów, może zaistnieć konieczność przyjęcia środków w odniesieniu do następujących obszarów polityki Unii: wspólnej polityki rybołówstwa, wspólnej polityki transportowej, polityki dotyczącej rynku wewnętrznego, polityki dotyczącej badań i rozwoju, polityki kosmicznej i wspólnej polityki handlowej.

Proponowane rozporządzenie stanowi *lex specialis* w odniesieniu do przepisów sektorowych prawa Unii w stopniu, w jakim te przepisy regulują te same kwestie. Przepisy mogą się

¹⁵ Decyzja Rady (UE) 2021/689.

¹⁶ Art. 3 decyzji Rady.

¹⁷ Oświadczenie Komisji i Rady w sprawie monitorowania i wykonywania umowy o handlu i współpracy, pkt 3.

ewentualnie pokrywać np. w dziedzinie wspólnej polityki handlowej¹⁸ lub polityki transportowej¹⁹.

Ze względu na szczególne cechy polityki Unii w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości proponowane rozporządzenie nie obejmuje środków wchodzących w zakres tej polityki.

Przyjmowanie środków w obszarze programów badawczych i szkoleniowych Euratom uregulowano w odrębnym wniosku ustawodawczym.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawę prawną stanowią postanowienia Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) regulujące dziedziny, w których konieczne może okazać się przyjęcie środków jednostronnych i egzekucyjnych, a mianowicie:

- art. 43 TFUE (rybołówstwo);
- art. 91 i 100 TFUE (transport);
- art. 173, 182, 188 i 189 TFUE (programy Unii);
- art. 207 TFUE (wspólna polityka handlowa).

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Proponowane rozporządzenie wykonuje umowę o handlu i współpracy oraz umowę o wystąpieniu, przy czym obie te umowy są umowami zawartymi wyłącznie przez UE. Ponieważ cel polegający na ustanowieniu zasad i procedur regulujących wykonywanie praw Unii wynikających z umowy o wystąpieniu oraz umowy o handlu i współpracy nie może zostać w sposób wystarczający osiągnięty przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego rozmiary i skutki możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, może ona przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Środki przyjęte w ramach proponowanej inicjatywy będą jednak miały wpływ na państwa członkowskie i sytuacja ta uzasadnia skorzystanie z procedury komitetowej.

• Proporcjonalność

W zakresie, w jakim wykonywane prawa Unii określono w przedmiotowych umowach, proponowane środki nie wykraczają poza to, co jest ściśle konieczne do osiągnięcia celu polegającego na zapewnieniu sprawnego i skutecznego wykonania tych praw. Co więcej, w ramach wynikających z umowy o wystąpieniu i umowy o handlu i współpracy warunków dotyczących przyjmowania środków jednostronnych i egzekucyjnych zapewnia się, aby środki te ograniczały się do tego, co jest ściśle konieczne do osiągnięcia konkretnych celów określonych w umowach.

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 654/2014 dotyczące wykonywania praw Unii w zakresie stosowania i egzekwowania zasad handlu międzynarodowego oraz zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 3286/94 ustanawiające procedury wspólnotowe w zakresie wspólnej polityki handlowej w celu zapewnienia wykonania praw Wspólnoty zgodnie z zasadami handlu międzynarodowego, w szczególności tymi ustanowionymi pod auspicjami Światowej Organizacji Handlu (Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 50).

¹⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/712 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie ochrony konkurencji w transporcie lotniczym oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 868/2004 (Dz.U. L 123 z 10.5.2019, s. 4).

- **Wybór instrumentu**

Instrumentem najodpowiedniejszym do osiągnięcia zamierzonego celu, którym jest określenie ogólnych zasad i jednolitych warunków dotyczących wykonania praw, z których Unia może korzystać przy wykonywaniu i egzekwowaniu postanowień umowy o wystąpieniu, umowy o handlu i współpracy lub jakiegokolwiek umowy uzupełniającej, jest rozporządzenie.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Inicjatywa ma charakter proceduralny i instytucjonalny.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie dotyczy

- **Ocena skutków**

Oceny skutków nie przeprowadzono z następujących powodów:

1. Komisja nie dysponuje wariantami strategicznymi, gdyż: a) w planowanym wniosku określa się, w jaki sposób środki już uzgodnione w dwóch umowach międzynarodowych są wprowadzane w Unii bez możliwości wystąpienia różnic; oraz b) Komisja zobowiązała się przed Parlamentem Europejskim i Radą do przedstawienia wniosku dotyczącego niniejszego aktu ustawodawczego w określonym terminie.
2. Ze względu na proceduralny charakter aktu nie oczekuje się wystąpienia żadnych bezpośrednio identyfikowalnych skutków.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Nie dotyczy

- **Prawa podstawowe**

Przyjmowanie środków na podstawie proponowanego rozporządzenia stanowiłoby zgodne z prawem działanie Unii zgodnie z Kartą praw podstawowych. Wynika to z faktu, że takie działanie podjęto by zgodnie z wymogami, z których wynika, iż działanie musi mieć odpowiednią podstawę prawną, jest podejmowane przez właściwe organy, w uzasadnionym celu, którym w tym przypadku jest wykonanie praw Unii wynikających z wyżej wymienionych umów, oraz zgodnie z zasadą proporcjonalności.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Nie dotyczy

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Przegląd wdrożenia proponowanego rozporządzenia zaplanowano w terminie pięciu lat od jego wejścia w życie. Okres ten jest zgodny z terminem przeglądu dokonywanego wspólnie

przez strony umowy o handlu i współpracy określonym w art. 776 umowy o handlu i współpracy.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

W art. 1 określono przedmiot proponowanego rozporządzenia, a mianowicie ustanowienie przepisów i procedur zapewniających skuteczne i terminowe wykonanie praw Unii przy egzekwowaniu i wykonaniu postanowień umowy o wystąpieniu oraz umowy o handlu i współpracy.

Z praw tych można skorzystać w drodze środków wymienionych w tym artykule ust. 2 zgodnie z zasadami określonymi w art. 2 i procedurą komitetową określoną w art. 3. W szczególności środki te muszą być ograniczone do tego, co jest konieczne do osiągnięcia ich celu, jak przewidziano w odpowiednich postanowieniach umowy o wystąpieniu oraz umowy o handlu i współpracy.

Art. 4 potwierdza charakter *lex specialis* proponowanego rozporządzenia. W art. 5 przewidziano, że w terminie pięciu lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia Komisja przeprowadzi jego przegląd, aby ocenić, czy nadal jest ono odpowiednie do osiągnięcia założonego celu.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające przepisy dotyczące wykonywania praw Unii w zakresie wdrażania i egzekwowania postanowień Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej oraz Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43, 91, 100, 173, 182, 188, 189 i 207,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²⁰,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²¹,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) 30 stycznia 2020 r. Rada zawarła Umowę o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej²² („umowa o wystąpieniu”). Umowa ta weszła w życie 1 lutego 2020 r.
- (2) 29 kwietnia 2021 r. Rada zawarła, w imieniu Unii, Umowę o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony²³ („umowa o handlu i współpracy”). Umowa o handlu i współpracy była stosowana tymczasowo od 1 stycznia 2021 r. i weszła w życie 1 maja 2021 r.
- (3) Zarówno w umowie o wystąpieniu, jak i w umowie o handlu i współpracy przewidziano, że strona może przyjąć określone środki w szczególnych przypadkach oraz z zastrzeżeniem warunków i procedur określonych w tych umowach. Środki te mogą pociągać za sobą zawieszenie niektórych obowiązków wynikających z danej umowy.
- (4) Unia i Zjednoczone Królestwo mogą zawierać między sobą inne umowy dwustronne, które stanowią umowy uzupełniające względem umowy o handlu i współpracy, i takie

²⁰ Dz.U. C z , s. .

²¹ Dz.U. C z , s. .

²² Dz.U. L 29 z 31.1.2020, s. 7.

²³ Dz.U. L 149 z 30.4.2021, s. 10.

umowy uzupełniające stanowią integralną część ogólnych stosunków dwustronnych regulowanych tą umową oraz stanowią część ogólnych ram.

- (5) W razie potrzeby skorzystania z praw do wykonania i egzekwowania postanowień umowy o wystąpieniu oraz umowy o handlu i współpracy Unia powinna mieć możliwość odpowiedniego, sprawnego skorzystania z instrumentów, które ma do dyspozycji, w sposób proporcjonalny, skuteczny i elastyczny oraz przy pełnym zaangażowaniu państw członkowskich. Unia powinna mieć również możliwość wprowadzenia odpowiednich środków, jeżeli skuteczne skorzystanie z wiążącego mechanizmu rozstrzygania sporów wynikającego z tych umów nie jest możliwe, w sytuacji gdy Zjednoczone Królestwo nie współpracuje w celu umożliwienia podjęcia takiego rozstrzygnięcia. Należy zatem ustanowić przepisy i procedury regulujące przyjmowanie tych środków.
- (6) Zasady i procedury określone w niniejszym rozporządzeniu powinny mieć pierwszeństwo przed wszelkimi przepisami prawa Unii przyjętymi na podstawie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, które to przepisy regulują te same kwestie.
- (7) W celu zapewnienia, aby niniejsze rozporządzenie nadal było odpowiednie do osiągnięcia założonego celu, Komisja powinna – w terminie pięciu lat od jego wejścia w życie – przeprowadzić przegląd zakresu stosowania i wykonania niniejszego rozporządzenia i przedstawić Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie z ustaleń tego przeglądu.
- (8) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia, oraz w szczególności w celu zapewnienia sprawnego, skutecznego i elastycznego wykonywania odpowiednich praw Unii wynikających z umowy o wystąpieniu i umowy o handlu i współpracy, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w zakresie przyjmowania środków, o których mowa powyżej, i przyjmowania, w stosownych przypadkach, środków ograniczających handel lub inne działania. Uprawnienia te powinny obejmować również zmianę, zawieszenie lub uchylenie przyjętych środków. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011²⁴. W przypadku przyjmowania tych środków należy stosować procedurę sprawdzającą, biorąc pod uwagę, że przewidywane środki wiążą się z przyjęciem aktów o charakterze ogólnym i że większość przewidywanych środków odnosi się do obszarów, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b) tego rozporządzenia. Komisja powinna przyjąć akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie, jeżeli w uzasadnionych przypadkach wymaga tego szczególnie pilna potrzeba zapewnienia odpowiedniej ochrony interesów Unii.
- (9) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia polegający na ustanowieniu zasad i procedur regulujących wykonywanie praw Unii wynikających z umowy o wystąpieniu oraz umowy o handlu i współpracy i uprawnieniu Komisji do przyjmowania niezbędnych środków, w tym, w stosownych przypadkach, ograniczeń w handlu, inwestycjach lub innych działaniach wchodzących w zakres umowy o handlu i współpracy, nie może zostać w sposób wystarczający osiągnięty przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego rozmiary i skutki możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie

²⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

Unii, może ona przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Ponadto ponieważ jedynie Unia jest stroną umowy o handlu i współpracy i umowy o wystąpieniu, wyłącznie Unia może podejmować działania na płaszczyźnie prawa międzynarodowego w odniesieniu do tych umów. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się przepisy i procedury zapewniające skuteczne i terminowe wykonywanie praw Unii przy egzekwowaniu i wykonaniu postanowień Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej („umowa o wystąpieniu”), Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony („umowa o handlu i współpracy”) oraz umów uzupełniających względem umowy o handlu i współpracy.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do następujących środków przyjmowanych przez Unię (dalej: „środki”):
 - a) zawieszenia odpowiedniego preferencyjnego traktowania danego produktu lub danych produktów, jak określono w art. 34 umowy o handlu i współpracy;
 - b) środków zaradczych i zawieszenia obowiązków, jak określono w art. 374 umowy o handlu i współpracy;
 - c) środków równoważących i środków zaradczych, jak określono w art. 411 umowy o handlu i współpracy;
 - d) odmowy, cofnięcia, zawieszenia, ograniczenia zezwoleń eksploatacyjnych przewoźników lotniczych ze Zjednoczonego Królestwa oraz nałożenia warunków w stosunku do tych zezwoleń, jak również odmowy, cofnięcia, zawieszenia, ograniczenia oraz nałożenia warunków w stosunku do działalności tych przewoźników lotniczych, jak określono w art. 434 ust. 4 i art. 435 ust. 12 umowy o handlu i współpracy;
 - e) zawieszenia obowiązków akceptacji, jak określono w art. 457 umowy o handlu i współpracy.
 - f) środków zaradczych, jak określono w art. 469 umowy o handlu i współpracy;
 - g) środków wyrównawczych i zawieszenia obowiązków, jak określono w art. 501 umowy o handlu i współpracy;
 - h) środków naprawczych i zawieszenia obowiązków, jak określono w art. 506 umowy o handlu i współpracy;
 - i) zawieszenia lub zakończenia stosowania Protokołu I w odniesieniu do jednego programu lub działania Unii przyjętych na podstawie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub większej ich liczby, lub ich części, jak określono w art. 718 i 719 umowy o handlu i współpracy;

- j) zaoferowania lub przyjęcia tymczasowej rekompensaty lub zawieszenia obowiązków w kontekście zapewnienia zgodności w następstwie arbitrażu lub procedury z udziałem zespołu ekspertów na podstawie art. 749 umowy o handlu i współpracy;
- k) środków ochronnych i środków równoważących, jak określono w art. 773 umowy o handlu i współpracy;
- l) środków ograniczających handel, inwestycje lub inne działania wchodzące w zakres umowy o handlu i współpracy, jeżeli rozstrzygnięcie nie jest możliwe, ponieważ Zjednoczone Królestwo nie podejmuje kroków niezbędnych do funkcjonowania procedury rozstrzygania sporów w ramach tej umowy lub umowy o wystąpieniu, w tym bezzasadnie opóźnia postępowanie, co stanowi brak współpracy w ramach tego procesu;
- m) zawieszenia obowiązków wynikających z art. 178 umowy o wystąpieniu w kontekście wykonania orzeczenia organu arbitrażowego;
- n) środków zaradczych określonych w art. 13 Protokołu w sprawie Irlandii/Irlandii Północnej do umowy o wystąpieniu;
- o) środków ochronnych i środków równoważących określonych w art. 16 Protokołu w sprawie Irlandii/Irlandii Północnej do umowy o wystąpieniu.

Artykuł 2

Wykonywanie praw Unii

1. Komisja jest uprawniona, w drodze aktów wykonawczych, do
 - a) przyjmowania środków, o których mowa w art. 1 ust. 2 niniejszego rozporządzenia; oraz,
 - b) jeżeli środek polega na zawieszeniu obowiązku wynikającego z którejkolwiek z umów, o których mowa w art. 1 ust. 1, do nakładania ograniczeń w handlu, inwestycjach lub innych działaniach wchodzących w zakres danej umowy, które w przeciwnym razie byłyby wykluczone z uwagi na zawieszony obowiązek.

W stosownych przypadkach określa się w tych aktach wykonawczych okres obowiązywania przyjętych środków.
2. Środki, które mają zostać przyjęte zgodnie z ust. 1, określa się w świetle dostępnych informacji i ogólnego interesu Unii na podstawie następujących kryteriów:
 - a) skuteczność środków w doprowadzeniu do przestrzegania przez Zjednoczone Królestwo umów, o których mowa w art. 1 ust. 1;
 - b) możliwość zapewnienia za pomocą tych środków wsparcia podmiotom gospodarczym w Unii, które to podmioty zostały dotknięte środkami przyjętymi przez Zjednoczone Królestwo;
 - c) dostępność alternatywnych źródeł dostaw danych towarów lub usług w celu uniknięcia lub zminimalizowania negatywnego wpływu na przemysł przetwórczy, instytucje lub podmioty zamawiające lub konsumentów końcowych w obrębie Unii;
 - d) uniknięcie nieproporcjonalnej złożoności administracyjnej i kosztów w związku z zastosowaniem danych środków;

- e) wszelkich szczególnych kryteriów, które mogą być ustanowione w umowach, o których mowa w art. 1 ust. 1 w związku ze środkami, o których mowa w art. 1 ust. 2.
3. Komisja jest uprawniona do zmiany, zawieszenia lub uchylecia środków, o których mowa w art. 1 ust. 2, w drodze aktów wykonawczych. W stosownych przypadkach określa się w tych aktach wykonawczych okres obowiązywania zawieszenia.
4. W przypadku gdy jedno państwo członkowskie lub większa ich liczba mają szczególne wątpliwości, to państwo członkowskie lub te państwa członkowskie mogą zwrócić się do Komisji o przyjęcie środków, o których mowa w art. 1 ust. 2. Jeżeli Komisja nie rozpatrzy pozytywnie takiego wniosku, poinformuje Radę w odpowiednim terminie o powodach swojej decyzji.
5. Jeżeli z uwagi na utrzymujące się istotne rozbieżności środki równoważące, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. c) niniejszego rozporządzenia, obowiązują przez okres dłuższy niż rok, jedno państwo członkowskie lub większa ich liczba mogą zwrócić się do Komisji o uruchomienie klauzuli przeglądowej przewidzianej w art. 411 umowy o handlu i współpracy. Komisja rozpatruje ten wniosek w odpowiednim terminie i rozważy w stosownym przypadku przekazanie tej kwestii do Rady Partnerstwa, zgodnie z postanowieniami umowy o handlu i współpracy. Jeżeli Komisja nie rozpatrzy pozytywnie takiego wniosku, poinformuje Radę w odpowiednim terminie o powodach swojej decyzji.
6. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1 i 3 niniejszego artykułu, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 3 ust. 2.
7. W przypadku konieczności uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby Komisja przyjmuje akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 3 ust. 3.

Artykuł 3

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet „Zjednoczone Królestwo”. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 5.

Artykuł 4

Związek z innymi przepisami prawa Unii

Niniejsze rozporządzenie stosuje się niezależnie od wszelkich przepisów prawa Unii przyjętych na podstawie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, które to przepisy regulują te same kwestie.

Artykuł 5

Przegląd

Do [Urząd Publikacji: Należy wstawić datę wypadającą po upływie pięciu lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu,

Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetu Regionów sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 6
Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący